ÚJ SZÉCHENYI TERV

Az új Nemzeti alaptanterv és a kerettantervek

Kaposi József

Szolnok, 2012. február 15.

OFI

21. századi közoktatás – fejlesztés, koordináció

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A Nat törvényi háttere

Nemzeti alaptanterv biztosítja:

- az iskolai nevelés-oktatás **tartalmi egységét**,
- az iskolák közötti **átjárhatóságot** ,
- meghatározza az elsajátítandó **műveltségtartalmat**,
- kötelező rendelkezéseket állapít meg az oktatásszervezés körében,
- különösen a tanulók heti és napi terhelésének korlátozására.

21. századi közoktatás – fejlesztés, koordináció

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A NAT struktúrája

I. Az iskolai nevelő-oktató munka tartalmi szabályozása és szabályozási szintjei

- A köznevelés feladata és értékei
  - Fejlesztési területek – nevelési célok
  - Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek
- A Nat, a kerettantervek és a helyi szintű szabályozás
  - A köznevelési rendszer egyes feladataira és intézményeire vonatkozó szabályok

II. Kompetenciafejlesztés, műveltségközvetítés, tudásépítés

- A kulcskompetenciák
- Műveltségi területek
  - A Nat műveltségi területeinek felépítése

III. A műveltségi területek anyagai

- 1-4., 5-8., 9-12 évfolyamokon

21. századi közoktatás – fejlesztés, koordináció
Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638
MAGYARORSZÁG MEGÚJUL
A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A köznevelés feladata és értékei

Alapvetően **a nemzeti műveltség átadása** és az **egyetemes kultúra közvetítése**, **a szellemi-érzelmi fogékonyság és az erkölcsi érzék elmélyítése**.

Feladata továbbá:

- a tanuláshoz és a munkához szükséges készségek, képességek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése,
- a közjóra való törekvés megalapozása,
- a nemzeti és társadalmi összetartozás megerősítése.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638
MAGYARORSZÁG MEGÚJUL
A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Hangsúlyosabb kiemelt fejlesztési területek

- Erkölcsi nevelés
- Nemzeti azonosságtudat, hazafias nevelés
- Állampolgárságra, demokráciára nevelés
- Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
- A testi és lelki egészségre nevelés
- A családi életre nevelés
- Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- Fenntarthatóság, környezettudatosság

21. századi közoktatás – fejlesztés, koordináció

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A köznevelési rendszer egyes feladataira és intézményeire vonatkozó külön szabályok

- Az erkölcstan oktatása
- A hit- és erkölcstan oktatására vonatkozó szabályok
- Egész napos iskola
- A mindennapos testnevelés
- A mindennapos művészeti nevelés
- Az idegennyelv-oktatás
- Az óvodai nevelés, valamint az iskolai nevelés- oktatás kapcsolata
- A szakiskolai nevelés
- A kollégiumi nevelés, valamint az iskolai nevelés-oktatás kapcsolata
- Az Arany János Tehetséggondozó Program, az Arany János Kollégiumi Program és az Arany János Kollégiumi-Szakiskolai Program
- A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének-oktatásának elvei
- A nemzetiségi nevelés és oktatás elvei

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638
A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Az erkölcstan oktatása

A Nemzeti köznevelésről szóló törvény rendelkezései szerint az általános iskola 1-8. évfolyamán az erkölcstan tantárgy oktatása a kötelező tanórai keretben történik:

- 1-4. osztályban a Nat Magyar nyelv és irodalom, az Ember és társadalom, az Életvitel és gyakorlat, valamint a Művészetek műveltségterületek vonatkozó fejlesztési követelményei és közműveltségi tartalmai irányadóak.
- 5-8. évfolyamon az erkölcstan tantárgyra az Ember és társadalom műveltségterület Erkölcstan, etika közműveltségi tartalmai érvényesek.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638
A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Egész napos iskola

Az általános iskola a Nemzeti köznevelésről szóló törvény rendelkezéseinek megfelelően egész napos iskolaként is működhet.

Az egész napos iskola olyan iskolaszervezési forma:

- a tanórai és más foglalkozásokat az iskola délelőtt és délután egyenletesen szétosztva 16 óráig szervezi;
- lehetővé teszi mind a felzárkóztatás, mind a tehetséggondozás sajátos tevékenységeit;
- a kötelező tanórákon túl a délutáni foglalkozások teret adhatnak a művészeti nevelésnek, a testmozgásnak vagy más egyéb foglalkozásoknak, az önálló tanulásnak.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638
MAGYARORSZÁG MEGÚJUL
A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A mindennapos testnevelés

- Heti öt testnevelés;
- heti öt órából legfeljebb heti két óra a Nat Testnevelés és sport műveltségterületében jelzett valamint más sporttevékenységekre fordítható;
- a heti két óra kiváltható továbbá iskolai sportkörben való sportolással, vagy – a tanuló kérelme alapján – sportszervezet, sportegyesület keretei között végzett sporttevékenységgel.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638
A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A mindennapos művészeti nevelés

- Mindennapos művészeti oktatás 1-4 évfolyamon;
- a délutáni foglalkozásai keretében is;
- 5-12. évfolyamokon folyamatosan biztosítani kell a művészeti nevelés tanórai és tanórán kívüli iskolai feltételeit, lehetőségeit.

21. századi közoktatás – fejlesztés, koordináció

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A szakiskolai nevelés

A szakiskolában folyó nevelés számára a szakiskolai kerettantervek az irányadóak:

- a kötelező tanórai foglalkozások harminchárom százalékát fordítják a Nat követelményeinek megvalósítására;
- a kerettantervek kialakítása egyrészt a Nat kiemelt fejlesztési területeire, nevelési céljaira, a kulcskompetenciákra épül;
- másrészt a szakiskola közismereti és szakmai tárgyainak együttesét figyelembe véve érvényesíti a műveltségterületek alapelveit, céljait és fejlesztési követelményeit.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638
MAGYARORSZÁG MEGÚJUL
A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A műveltségi területek

1. Magyar nyelv és irodalom
2. Idegen nyelvek
3. Matematika
4. Ember és társadalom
5. Ember és természet
6. Földünk – környezetünk
7. Művészetek
8. Informatika
9. Életvitel és gyakorlat
10. Testnevelés és sport

21. századi közoktatás – fejlesztés, koordináció

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Műveltségi területek
közös kiemelt céljai

- a tevékenykedtetés (cselekvő részvétel) (kísérlet, megfigyelés) középpontba állítása;
- az informatika alkalmazása;
- a szociális kompetenciák sokirányú fejlesztése;
- a közösségi élethez, a munka világába való belépéshez szükséges képességek és ismeretek;
- az egészséges életmód kialakítása;
- az aktív részvétel, öntevékenység és a kreativitás biztosítása;
- a médiumok alkotó használata;

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638
MAGYARORSZÁG MEGÚJUL
A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Műveltségi területek
általános jellemzői

- kiemelten foglalkoznak az információk gyűjtésével és kritikai értelmezésével;
- az egyes iskolai fokozatokon ismétlődő szempontok szerint spirálisan bővülő ismereteket tartalmaznak;
- nem lezárt rendszerként jelennek meg;
- nem a tanórai feldolgozás sorrendjét és szintezését jelenítik meg;
- hangsúlyozzák a tudás örömének, a beleélésnek, a személyes véleményalkotásnak és a társas tanulás különböző formáinak tanulásban betöltött fontos szerepét;

21. századi közoktatás – fejlesztés, koordináció
Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638
MAGYARORSZÁG MEGÚJUL
A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Véleményezés
online felületen keresztül

ÚJ SZÉCHENYI TERV

OFI

A Nemzeti alaptanterv szövegtervezetének véleményezése

A Nemzeti alaptanterv (a továbbiakban Nat) új szövegtervezetét az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet honlapján tekintheti meg.
(A dokumentumot az intézet nevére kattintva közvetlenül is elérheti.)

Üdvözöljük!

Online felületünk segítségével elküldheti a Nat nyilvánosságra hozott szövegtervezetével kapcsolatos észrevételeit, javaslatait. Az anonim módon elküldött vélemények feldolgozása nagyban segíti a végleges szöveg kialakítását.

A kérdőívet a *"Következő"* gombra kattintva kezdheti meg.

Válaszait előre is köszönjük!

Adatvédelmi megjegyzés
Ez a kérdőív névtelen
Tájékoztatjuk, hogy válaszairól nem készül az Ön azonosítására alkalmas feljegyzés. Ha a kérdőív kitöltéséhez egyedi kódot kapott, biztos lehet abban, hogy azt a rendszer válaszaitól teljesen elkülönülten kezeli, és csak annak jelzésére szolgál, hogy Ön kitöltötte-e a kérdőívet, vagy sem. Így nincs semmilyen mód arra, hogy a kód alapján Önt akár egyetlen válaszával is bármilyen összefüggésbe hozhassuk.

Következő >>

Kilépés és a kérdőív törlése

Powered by LimeSurvey | Az oldal megnyitásához a Mozilla Firefox webböngészőt ajánljuk | LimeSurvey is Free software

Véleményezés

- A véleményező felületet az OFI honlapján a Nemzeti alaptanterv (Nat) szövegtervezetét tartalmazó oldaláról, valamint a *felmeres.ofi.hu* címen lehet majd elérni.
- A működő felület felhasználóbarát, mivel strukturáltan jelennek meg a kérdések, és nem igényel komoly informatikai előképzettséget.
- A véleményezők Nat bevezetőjéhez és a különböző területeihez kapcsolódóan fogalmazhatják meg észrevételeiket.
- Az adatfelvétel teljesen anonim.

21. századi közoktatás – fejlesztés, koordináció

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Véleményezés
példa

Matematika

- Írja le a műveltségterület "Alapelvek, célok" fejezetével kapcsolatos észrevételeit!
- Írja le a műveltségterület "Fejlesztési feladatok" fejezetével kapcsolatos észrevételeit!
- Írja le a műveltségterület "Közműveltségi tartalmak" fejezetével kapcsolatos észrevételeit!
- Ha vannak a műveltségi területtel kapcsolatos egyéb észrevételei, kérjük, foglalja össze őket pár mondatban!

21. századi közoktatás – fejlesztés, koordináció
Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638
MAGYARORSZÁG MEGÚJUL
A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A kerettantervek törvényi háttér

„A Nat-ban foglaltak érvényesülését a **kerettantervek** biztosítják. Az egyes iskolatípusokban és oktatási szakaszokban a kerettantervek tartalmazzák:

- a nevelés és oktatás céljait,
- a tantárgyi rendszert,
- az egyes tantárgyak témaköreit, tartalmát
- a tantárgyak egy vagy két évfolyamra vonatkozó követelményeit,
- továbbá a tantárgyközi tudás- és képességterületek fejlesztésének feladatait,
- és meghatározzák a követelmények teljesítéséhez rendelkezésre álló kötelező, valamint az ajánlott időkeretet.”

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638
MAGYARORSZÁG MEGÚJUL
A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Kerettantervi kutatások

Főbb területek:

- A tartalmi szabályozás vizsgálata
  - Hazai folyamatok
  - Nemzetközi kitekintés
- A jelenlegi kerettantervek elemzése
- Az iskolák implementációs gyakorlata
  - A kerettanterv-választás szempontjai
  - A helyi tanterv készítésének gyakorlata

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638
MAGYARORSZÁG MEGÚJUL
A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Jóváhagyott kerettantervek

Az OH által nyilvántartott : 69 db

- Általános iskola: 40 db
  - 1-4. évfolyam: 31 db
  - 5-8. évfolyam: 39 db
- 8 osztályos gimnázium: -
- 6 osztályos gimnázium: 1 db
- 4 osztályos gimnázium: 19 db
- Szakközépiskola: 2 db
- Szakiskola: 12 db
- Nemzetiségi: -
- Két tanítási nyelvű: 2 db
- SNI: 6 db
- Felnőttoktatás: 1 db

21. századi közoktatás – fejlesztés, koordináció

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Nemzetközi kitekintés - tendenciák

- Nemzetközi hatások erősödése a tantervi szabályozásban (pl. a tagállamok reakciója a műszaki-természettudományos oktatás erősítésére az EU-ban)

- A nemzetközi pedagógiai mérések-értékelések szabályozó ereje erősödik (pl. a PISA-sokk hatására elindult tantervi reformok, fejlesztések)

- Az egyéni érvényesülés igényének megjelenésével az osztály- és egyéni szintű tervezés egyre nagyobb hangsúlyt kap

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638
MAGYARORSZÁG MEGÚJUL
A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A kerettantervek elemzése – következtetések

- Az iskolai felhasználást segítő, gyakorlatorientált kerettantervi formára van szükség, amely törekszik az egységességre és az áttekinthetőségre.
- A részletes, de lényegre törő célhierarchia segíti az iskolai adaptálást.
- A kerettanterv nem egyenlő a pedagógiai programmal, de alapja a helyi tantervnek.
- A differenciálás lehetőségét biztosítania kell a kerettantervnek (pl. alternatívák megjelenítése az órakeretekre, tananyagok variációjának lehetősége).
- NAT absztrakciós és részletezettségi szintjét a kerettanterv haladja meg, de ne érjen el egy tanmenetszerű megközelítést és részletezettséget.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638
MAGYARORSZÁG MEGÚJUL
A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Az iskolák implementációs gyakorlata *tapasztalatok (N = 200)*

- Nagy heterogenitás figyelhető meg az alkalmazott kerettantervek vonatkozásában
- Az egyes kerettantervek implementációja az esetek mintegy ötven százalékában tiszta formai átemeléssel történt
- A leggyakoribb módosítások az óraszámokat érintették, kisebb mértékben képzési modulok, tantárgyi programok beépítése, illetve intézményi profilhoz igazítás történt
- A saját fejlesztések hosszabb távú beépülési aránya alacsony

21. századi közoktatás – fejlesztés, koordináció
Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638
MAGYARORSZÁG MEGÚJUL
A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Felhasználás

A kutatási eredmények beépülnek:

- a kerettantervek szerkezetének kialakításába és tartalmi elemeinek meghatározásába;
- a tantárgyi bizottságok felkészítésébe;
- az iskolák számára készülő, a helyi tanterv felülvizsgálatát segítő útmutatóba.

21. századi közoktatás – fejlesztés, koordináció

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Tervezett kerettantervi mappák

- 1-8. évfolyam
- 8 osztályos gimnázium
- 6 osztályos gimnázium
- 4 osztályos gimnázium
- Szakközépiskola
- Szakiskola (közismereti és szakképzési program)
- Nemzetiségi iskolák
- Két tanítási nyelvű iskolák
- Speciális nevelési igényű tantervek

nyelvi előkésztő osztályokkal is számolva

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638
MAGYARORSZÁG MEGÚJUL
A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A tervezett kerettantervi struktúra

- Bevezetés, sajátos köznevelési funkciók bemutatása;
- Az adott iskolafokozat/típus céljainak, feladatinak bemutatása;
- A tantárgyi rendszer bemutatása és az óraszámok meghatározása;
- A helyi adaptáció feladatainak bemutatása, így különösen:
  - a tantárgyi rendszer kialakításának szabályai;
  - a tankönyvek és taneszközök alkalmazásának elvei és gyakorlata;
  - a tanulók értékelésének elvei és gyakorlata;
  - a szükséges pedagógus-továbbképzések.

21. századi közoktatás – fejlesztés, koordináció
Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638
MAGYARORSZÁG MEGÚJUL
A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A kerettantervek tantárgyi rendszere

Képzési szinthez kapcsolódó kerettantervi típusok
Tantárgyak minimális óraszámmal Magyar nyelv és irodalom, Idegen nyelv, Matematika, Történelem, Fizika, Biológia, Életvitel és gyakorlat, Ének-zene, Testnevelés stb.
Szabad órakeretben választható tantárgyak Dráma és tánc, Hon- és népismeret, Közlekedéskultúra, Médiagyakorlat, Gazdálkodási és pénzügyi kultúra stb.
Tagozatos tantervek Informatika, Természettudományi, Idegen nyelv, Matematika, Művészetek (Dráma és tánc, Ének-zene, Rajz…), Testnevelés stb.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638
MAGYARORSZÁG MEGÚJUL
A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Tartalmi fejlesztés összegzése

- A fejlesztési feladatok – nevelési célok, valamint az új ismeretkörök, tartalmak keresztantervi „szálként” hassák a pedagógia tartalmakat;
- a fejlesztés és az ismeretátadás komplex és kiegyensúlyozott folyamatban valósulhasson meg;
- a kompetenciafejlesztési elvárások összhangba kerüljenek a közműveltségi tartalmakkal;
- hangsúlyosabb szerepet kapjanak a gyakorlatorientált tevékenységek, az életviteli kompetenciák (egészségre nevelés, testmozgás, pénzügyi, gazdálkodási, vállalkozási ismeretek).

21. századi közoktatás – fejlesztés, koordináció
Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638
MAGYARORSZÁG MEGÚJUL
A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.